

POSTANOWIENIE

Dnia 30 września 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maciej Pacuda

w sprawie z odwołania I. R.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w (...)
o rentę z tytułu niezdolności do pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 30 września 2014 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonego od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 10 grudnia 2013 r., sygn. akt III AUa (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) przyznaje adwokatowi A.A. od Skarbu Państwa - Sądowi
Apelacyjnego w (...) kwotę 120 (sto dwadzieścia) złotych
powiększoną o obowiązującą stawkę podatku od towarów i usług
tytułem kosztów pomocy prawnej w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w (...) wyrokiem z dnia 10 grudnia 2013 r. oddalił apelację wniesioną przez ubezpieczonego I. R. od wyroku Sądu Okręgowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w (...) z dnia 14 grudnia 2012 r., oddalającego odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w (...) z dnia 22 marca 2012 r. odmawiającej przyznania ubezpieczonemu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

Ubezpieczony I.R. wniósł do Sądu Najwyższego skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego, zaskarżając ten wyrok w całości i zarzucając mu naruszenie przepisów postępowania, to jest art. 286 k.p.c. w związku z art. 232

zdanie drugie k.p.c., art. 227 k.p.c. i art. 391 § 1 k.p.c., a także naruszenie prawa materialnego, to jest art. 57 oraz art. 12 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Jako okoliczność uzasadniającą rozpoznanie skargi kasacyjnej ubezpieczony wskazał jej oczywistą zasadność, związaną z przeprowadzeniem przez Sąd Apelacyjny dowodu z opinii biegłego sądowego z zakresu ortopedii w sposób wadliwy, który nie doprowadził do pełnego i jednoznacznego wyświetlenia podstawowej w sprawie kwestii, czy ubezpieczony jest (a jeśli tak, to w jakim stopniu) osobą niezdolną do pracy.

Ubezpieczony przypomniał, że ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych stanowi w art. 5 pkt 2, że orzeczenie lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o całkowitej niezdolności do pracy, wydane na podstawie art. 12 ust. 2 ustawy wymienionej w pkt 1, jest traktowane na równi z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. Nie zachodzi natomiast automatyczna zależność odwrotna (iż orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności ma zawsze oznaczać całkowitą niezdolność do pracy w rozumieniu art. 12 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS). Tym niemniej, zdaniem ubezpieczonego, uznanie przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w B. całkowitej niezdolności do pracy ubezpieczonego, powodujące w jego wypadku (z racji upośledzenia sprawności narządu ruchu) zdolność do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej, stanowiło ważką okoliczność w sprawie, która nie mogła zostać pominięta przez biegłego. W zaistniałej sytuacji Sąd Apelacyjny winien był zaś natychmiast dostrzec omawianą wadliwość sporządzonej opinii oraz w efekcie tego wydać z urzędu postanowienie w przedmiocie jej odpowiedniego uzupełnienia.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Stosownie do art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). Wypada

również dodać, iż zgodnie z art. 398⁴ § 2 k.p.c., określającym wymogi formalne skargi kasacyjnej, skarga kasacyjna powinna zawierać wniosek o przyjęcie do rozpoznania i jego uzasadnienie. Należy zatem stwierdzić, że wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym wcześniej art. 398⁹ § 1 k.p.c., a jego uzasadnienie (sporządzone odrębnie od uzasadnienia podstaw kasacyjnych) winno zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy. Skarga kasacyjna nie jest bowiem (kolejnym) środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, z uwagi na przeważający w jej charakterze element interesu publicznego. Służy ona kontroli prawidłowości stosowania prawa, nie będąc instrumentem weryfikacji trafności ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego orzeczenia.

Należy także przypomnieć, że skarga jest oczywiście uzasadniona, jeżeli zaskarżone tą skargą orzeczenie zapadło wskutek oczywistego naruszenia prawa, zaś oczywiste naruszenie prawa powinno być rozumiane jako widoczna, bez potrzeby dokonywania pogłębionej analizy jurydycznej, sprzeczność wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem albo powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 lutego 2001 r., I PKN 15/01, OSNAPiUS 2002 nr 20, poz. 494 oraz z dnia 17 października 2001 r., I PKN 157/01, OSNAPiUS 2003 nr 18, poz. 437), jest możliwe do przyjęcia tylko wówczas, gdy orzeczenie jest niewątpliwie sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami prawa (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 30 stycznia 1963 r., II CZ 3/63, OSPiKA 1963 nr 11, poz. 286). Powołanie się przez autora skargi kasacyjnej na przesłankę zawartą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. zobowiązuje go zatem do przedstawienia wyводу prawnego zmierzającego do wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, co daje podstawy do uznania skargi za oczywiście uzasadnioną, tj. podlegającą uwzględnieniu (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 11 grudnia 2009 r., II PK 223/09, LEX nr 585777 oraz z

dnia 3 lutego 2010 r., II PK 304/09, LEX nr 602695). Innymi słowy, jeżeli skarżący powołuje się na oczywistą zasadność skargi, to powinien zawrzeć w niej wywód prawny, z którego ta oczywista zasadność będzie wynikała. Ma to być przy tym zasadność łatwo dostrzegalna już nawet przy pobieżnej lekturze skargi (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 2010 r., V CSK 459/09, LEX nr 602638).

Przedmiotowa skarga nie jest oczywiście uzasadniona w wyżej przedstawionym rozumieniu. Sam fakt zaniechania przez Sąd drugiej instancji uzupełnienia postępowania dowodowego w związku z nieodniesieniem się wprost przez jednego z trzech biegłych do posiadania przez ubezpieczonego orzeczenia o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności nie oznacza bowiem, że doszło do kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów postępowania. Zwłaszcza, że nie ulega wątpliwości, iż niepełnosprawność ubezpieczonego była brana przez uwagę przez ten Sąd w toku postępowania apelacyjnego, o czym jednoznacznie świadczy sposób sformułowania tezy dowodowej skierowanej do biegłych w postanowieniu z dnia 13 sierpnia 2013 r., w którym Sąd Apelacyjny zwrócił się do nich o wydanie opinii „ze szczególnym uwzględnieniem orzeczenia o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności z dnia 23 lipca 2013 r.". Okoliczność ta została też uwzględniona w pisemnych motywach zaskarżonego wyroku jako mająca wpływ na rozstrzygnięcie sprawy. Ponadto nie może budzić wątpliwości, że biegła neurolog wraz z biegłą z zakresu medycyny pracy w opinii uzupełniającej stwierdziły jednoznacznie, że orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności nie wpływa na treść ich opinii, w której nie stwierdzają u ubezpieczonego długotrwałej niezdolności do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji. Biegły ortopeda podał natomiast, że schorzenia zawarte w rozpoznaniu nie dają podstawy orzeczenia niezdolności do pracy. Należy więc uznać, że pomimo stwierdzonej niepełnosprawności w stopniu umiarkowanym, biegli uznali ubezpieczonego za zdolnego do pracy. Jak przyznał z kolei sam ubezpieczony w skardze kasacyjnej, stwierdzenie umiarkowanego stopnia niepełnosprawności nie jest tożsame ze stwierdzeniem niezdolności do pracy (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 17 lutego 2009 r., I UK 233/08, LEX nr 736713 oraz z dnia 4 lipca 2013 r., II UK 403/12, LEX nr 1350309).

Kierując się przedstawionymi motywami, Sąd Najwyższy uznał, iż ubezpieczony nie wykazał potrzeby rozpoznania jego skargi kasacyjnej. Dlatego, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., orzekł jak w sentencji. Orzeczenie o kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu w postępowaniu kasacyjnym zostało oparte na treści art. 108 § 1 k.p.c. oraz § 12 ust. 2 w związku z § 13 ust. 4 i § 19 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie i ponoszenia przez Skarb Państwa Kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.